

Markkinat-tiedotteessa käsitellään ajankohtaisia listayhtiön tiedonantovelvollisuuden, tilinpäätösvalvonnan, arvopaperikaupankäynnin sekä sisäpiiriasioiden tulkintoihin, standardeihin ja sääntelyyn liittyviä asioita sekä valvonnan havaintoja. Tiedotteen julkaisee Finanssivalvonnan markkinavalvonta.

Tässä tiedotteessa kerromme seuraavista aiheista:

- Selvitys listayhtiöiden taloudellisista raporteista 1
- Muutoksia standardiin 5.1 (Säännöllinen tiedonantovelvollisuus) 6
- Tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen nähtävillä pitäminen 6
- Tiedotteet tiedotevarastoon – erillinen jakelu Fivalle ei ole tarpeen 7
- Salattu sähköposti otettavissa käyttöön Fivan sidosryhmien kanssa 7

Selvitys listayhtiöiden taloudellisista raporteista

Finanssivalvonta (Fiva) selvitti syksyn 2009 aikana, miten listayhtiöiden julkistamat taloudelliset raportit täyttivät voimassa olevan lainsäädännön vaatimukset. Osavuosikatsauksen¹ ja tilinpäätöstiedotteen sisältövaatimukset määritteli arvopaperimarkkinalaissa ja valtiovarainministeriön asetuksessa säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta; toimintakertomuksesta sisältövaatimuksia on edellisten lisäksi kirjanpitolaisissa ja osakeyhtiölaissa. Lisäksi Fiva selvitti, miten sen määräykset, suositukset ja soveltamisohjeet standardissa 5.1² (Säännöllinen tiedonantovelvollisuus) sekä kannanotot Markkinat-tiedotteissa oli taloudellisissa raporteissa otettu huomioon.

Selvitys kohdistui kuuden suuren (large cap), seitsemän keskisuuren (mid cap) ja seitsemän pienen (small cap) listayhtiön osavuosikatsauksiin Q3/2008, Q1/2009 ja Q2/2009, tilinpäätöstiedotteisiin ja toimintakertomuksiin tilikaudelta 2008. Osavuosikatsausten ja tilinpäätöstiedotteiden osalta keskityttiin selostusosassa esitettyihin tietoihin. Selvitys ei kattanut vuoden 2008 IFRS-tilinpäätösten läpikäyntiä eikä osavuosikatsausten taulukko-osien IAS 34:n mukaisuuden arviointia.

Fiva tulee vuonna 2010 tarkastamaan listayhtiöiden säännöllisen tiedonantovelvollisuuden noudattamista. Erityistä huomiota kiinnitetään mm. tässä raportissa esille otettuihin seikkoihin ja niiden esittämiseen.

Merkittävimmät havainnot

Selvityksessä kävi ilmi, että erityisesti pienet listayhtiöt selostivat taloudellisissa raporteissaan toteutunutta tuloskehitystään ja taloudellista asemaansa varsin niukasti. Suurilla ja keskisuurilla yhtiöillä selostukset tuloskehityksestä olivat selvästi laajempia, mutta niilläkin tiedot taloudellisesta asemasta ja sen muutoksista olivat pääosin suppeita. Useimpien yhtiöiden taloudellisista raporteista ei käynyt selkeästi ilmi, miten kauden merkittävät tapahtumat ja liiketoimet olivat vaikuttaneet tuloskehitykseen ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Sääntely kuitenkin edellyttää yhtiöiltä selkeää sanallista arviota näistä seikoista³.

¹ Havainnot, joissa viitataan osavuosikatsauksiin, pätevät pääsääntöisesti myös tilinpäätöstiedotteisiin.

² Fivan suositukset ja soveltamisohjeet tulevaisuudennäkymien esittämisestä sisältyvät standardiin 5.2 b (Liikkeeseenlaskijan ja osakkeenomistajan tiedonantovelvollisuus).

³ Kirjanpitolaki 3 luku 1 § 5 ja 6 momentit, arvopaperimarkkinalaki 2 luku 5 a § 3 momentti ja valtiovarainministeriön asetus liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta 2 § 1 momentti.

Muilla osin raportit täyttivät lainsäädännön asettamat sisältövaatimukset pääsääntöisesti hyvin. Yksittäisiä puutteita havaittiin kuitenkin esimerkiksi yhtiön hallussa olevista omista osakkeista annetuissa tiedoissa, minkä lisäksi muutamasta osavuositarkastuksesta puuttui maininta siitä, olivatko tiedot tilintarkastettuja vai eivät, ja muutamasta tilinpäätöstiedotteesta hallituksen esitys voittoa tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi. Lisäksi usean yhtiön kohdalla havaittiin tietojen esittämiseen liittyvää parannettavaa, mm. vuosineljänneskohtaisten tietojen antamisessa sekä tulevaisuudennäkymien muutosten selkeässä esillä tuomisessa.

Fiva kehottaa yhtiöitä jatkossa kiinnittämään huomiota erityisesti yhtiön tuloskehityksestä ja taloudellisesta asemasta annettavan selostuksen sisältövaatimuksiin ja selkeään esittämiseen. Fivan standardissa 5.1 on annettu suosituksia ja soveltamisohjeita, joita Fiva pitää hyvänä käytäntönä. Standardissa 5.1 on useita nimenomaisesti toimintakertomuksen sisältöä koskevia suosituksia ja soveltamisohjeita, mutta osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteiden osalta näitä on vähemmän. Fiva kehottaa yhtiöitä arvioimaan säännöllistä raportointiaan myös siltä kannalta, miltä osin, ottaen huomioon olennaisista asioista tiedottamisen johdonmukaisuus, toimintakertomusta koskevat suositukset ja soveltamisohjeet olisivat sovellettavissa myös osavuositarkastuksiin ja tilinpäätöstiedotteisiin.

Fiva haluaa tässä yhteydessä myös muistuttaa yhtiöitä siitä, että tiedottamisen johdonmukaisuuden tulee toteutua niin säännöllisen tiedonantovelvollisuuden nojalla julkistettavissa taloudellisissa raporteissa, jatkuvassa tiedonantovelvollisuudessa kuin esitevelvollisuuden perusteella laadittavissa asiakirjoissakin. Listayhtiöiden kannattaa arvioida taloudellisesta asemasta ja tuloksesta esitettäviä tietoja myös esitteen laatimisen näkökulmasta: kattava osavuositarkastus- ja toimintakertomusinformaatio helpottaa esitteessä annettavien tietojen laatimista.

Selvityksen yksityiskohtaiset tulokset

Tuloskehityksen arviointi joillakin yhtiöillä hyvin suppeaa

Toimintakertomusta ja osavuositarkastuksia koskeva lainsäädäntö edellyttää, että taloudellisissa raporteissa arvioidaan taloudellista asemaa ja tulosta. Sääntelyssä ja Fivan suosituksissa nojaututaan myös siihen, että raporteissa tuodaan esille päättyneen kauden merkittäviä tapahtumia ja

liiketoimia sekä arvioidaan niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja tulokseen. Edelleen Fiva on suosittanut, että tunnuslukujen muutosten syitä selostetaan siinä määrin kuin se on tarpeen liiketoiminnan kehityksen sekä taloudellisen aseman ja tuloksen arvioimiseksi.

Selvityksessä kävi ilmi, että yhtiöt mainitsivat merkittävänä tapahtumina ja liiketoimina esimerkiksi uusia tuotteita, toimipaikkoja, markkina-alueita, asiakkaita, jakelu- ja yhteistyösopimuksia, investointeja jne., mutta näiden tapahtumien ja liiketoimien vaikutusten arviointi yhtiön tulokseen puuttui yleisesti ottaen kokonaan. Poikkeuksen muodostivat katsauskaudella toteutetut yritys- ja liiketoimintakaupat, joiden vaikutuksia arviointiin esimerkiksi esittämällä ostetun toiminnan liikevaihto edellisenä vuonna tai liiketoiminnan myynnin vaikutus liikevaihtoon. Jotkut yhtiöt antoivat myös tietoja saaduista sopimuksista ja tilauksista, mm. niiden euromääräiset arvot ja arviot toteutumisaikakohdista. Katsauskauden lopun tilauskannasta ilmoitettiin yleensä kokonaismäärä. Lisäksi jotkut yhtiöt antoivat tietoja tilauskannasta myös segmenteittäin, mitä Fiva pitää hyvänä. Puolet tilauskannan esittäneistä yhtiöistä arvioi tilausten peruutusriskiä. Fiva muistuttaa, että sääntely edellyttää toimintakertomukseen tietoa tilauskantaan liittyvistä olennaisista riskeistä.

Merkittävien tapahtumien ja liiketoimien vaikutusten arviointi tunnuslukuihin sekä tunnuslukujen muutosten syiden selostus ylipäättään vaihteli hyvin paljon. Osa yhtiöistä tyytyi esittämään vain tunnusluvut, esimerkiksi liikevaihdon ja liikevoiton vertailutietoineen. Liikevaihdon kehitykseen vaikuttaneista seikoista annettiin enemmän tietoja kuin liikevoiton kehitykseen vaikuttaneista seikoista. Yhtiöt kertoivat esimerkiksi, miten yritys- ja liiketoimintakaupat tai viennin kehitys olivat vaikuttaneet liikevaihdon muutokseen tai miten valuuttakurssien muutoksilla oikaistu liikevaihto oli kehittynyt. Lisäksi useat yhtiöt mainitsivat, mikä eri komponenttien (esimerkiksi huolto- ja ylläpito- ja ylläpito- ja projektitoimitusten) osuus liikevaihdosta oli ollut ja jotkut yhtiöt kertoivat myös, miten osuudet olivat kehittyneet.

Katsauskauden kannattavuuteen vaikuttavina tekijöinä mainittiin mm. hintakilpailu, myyntihintojen kehitys, toimitusmäärät ja käyttöasteet, mutta näiden tarkempi vaikutus jäi useimmilla yhtiöillä kertomatta. Sen sijaan yhtiöt kertoivat yksityiskohtaisemmin kertaluonteisten erien vaikutuksesta kannattavuuteen: lähes kaikki yhtiöt kertoivat tulokseen

sisältyvän kertaluonteisia eriä mainiten niiden määrän ja luonteen.

Useimmat yhtiöt kertoivat myös käynnissä olevista ja/tai päätetyistä sopeuttamistoimenpiteistä vallitsevaan markkinatilanteeseen ja perustelivat näiden avulla kannattavuuskehitystään. Euromääräistä tietoa toimien aiheuttamista kuluista tai jo saavutetuista kustannussäästöistä ei kuitenkaan aina annettu. Yleensä yhtiöiltä jäi myös selkeästi kertomatta sopeuttamistoimenpiteisiin liittyvä kokonaissäästöavoite ja toimenpiteiden suunniteltu aikataulu. Fiva katsoo, että tiedottamisen johdonmukaisuus edellyttää raportointia myös sopeuttamistoimenpiteiden etenemisestä ja tuloksista.

Kokonaisuutena tarkastellen kulujen erittely oli vähäistä ja kovin yleisellä tasolla.

Rahoituksesta ja taloudellisesta asemasta usein vain tunnusluvut

Rahoitusta ja taloudellista asemaa sekä niissä tapahtuneita muutoksia yhtiöt selostivat vieläkin suppeammin kuin katsauskauden tuloskehitystä. Yhtiöiden selostukset käsittivät lähinnä tunnuslukujen, kuten omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumisen, ja niiden vertailutietojen esittämisen. Taseen rakenteeseen vaikuttaneista seikoista mainittiin useimmiten katsauskaudella toteutetut rahoitusjärjestelyt. Vain harva yhtiö kertoi muutoksista rahavirroissa. Fivan toimintakertomusta koskevan soveltamisohjeen mukaan taloudellista asemaa koskevassa arvioissa voidaan kuvata edellä mainittujen lisäksi myös rahoitusrakennetta, maksuvalmiutta, tulevia rahoituksen tarpeita ja lähteitä sekä taseen ulkopuolisia vastuita ja sitoumuksia.

Strategia ja taloudelliset tavoitteet jäivät toteutuneesta kehityksestä irralliseksi

Jotkut yhtiöt kertoivat strategiastaan ja taloudellista tavoitteistaan sekä niihin tehdyistä muutoksista. Sen sijaan taloudellisen aseman ja tuloskehityksen arviointia suhteessa julkistettuun strategiaan ja asetettuihin taloudellisiin tavoitteisiin ei esitetty. Fiva pitää tällaista arviointia kuitenkin suosittelavana. Fivan soveltamisohjeen mukaan yhtiöt voivat kuvata myös, mikä merkitys kauden tapahtumilla on liiketoiminnan tulevalle kehitykselle ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiselle.

Yhtiön koko vaikutti selkeästi selostuksen laajuuteen

Fivan toimintakertomusta koskevan suosituksen mukaan taloudellista asemaa ja tulosta tulisi arvioida myös segmenttitasolla. Suuret ja keskisuuret yhtiöt kuvasivatkin pääsääntöisesti liiketoiminnan, liikevaihdon ja tuloksen kehitystä sekä konsernin että segmenttien tasolla. Kuitenkin konsernitason tunnuslukujen analysoinnista puuttui lähes aina tieto eri segmenttien merkittävyydestä konsernin liikevaihdon ja tuloksen sekä niissä tapahtuneiden muutosten kannalta. Fiva pitää tällaista tietoa tärkeänä. Erityisesti pienet yhtiöt selostivat tuloskehitystä usein vain konsernitasolla, vaikka osavuosi-katsauksen taulukko-osassa ne saattoivat antaa tietoja liikevoitosta segmenttiakohtaisesti.

Myös muilta osin kuvaukset liiketoiminnasta, tuloskehityksestä ja taloudellisesta asemasta olivat suurilla yhtiöillä selkeästi laajempia ja kattavampia kuin pienillä yhtiöillä.

Puutteita tiedoissa viimeisen vuosineljänneksen kehityksestä

Fivan soveltamisohjeen mukaan osavuosi-katsauksessa kuvataan koko katsauskauden kuvauksen lisäksi liiketoiminnan kehitystä viimeksi päättyneeltä vuosineljännekseltä. Osa yhtiöistä esitti osavuosi-katsauksen selostusosassa ainoastaan koko katsauskauden kuvaukseen, eikä esittänyt lainkaan selostusta viimeksi päättyneeltä vuosineljännekseltä. Pienet yhtiöt esittivät viimeksi päättyneeltä vuosineljännekseltä usein ainoastaan tunnusluvut vertailutietoineen ilman minkäänlaisia tietoja muutosten syistä.

Tulevaisuudennäkymien esittämisessä edelleen parannettavaa

Tulevaisuudennäkymien esittäminen ei aina ollut selkeää erityisesti siltä osin kuin kysymys oli näkymien muutosten esittämisestä. Fiva on havainnut esittämisen jonkin verran parantuneen, mutta edelleenkin kaikki yhtiöt eivät esimerkiksi erikseen todenneet näkymän muuttuneen tai asiasta ei mainittu osavuosi-katsauksen tiivistelmässä, kuten Fiva on soveltamisohjeena esittänyt. Lisäksi tulevaisuudennäkymiä oli esitetty myös liiketoimintakatsauksissa ilman, että niitä oli toistettu kohdassa, jossa näkymät varsinaisesti esitettiin. Myös terminologista epäselvyyttä esiintyi: yhtiöt käyttivät esimerkiksi termiä "tavoitteet", mutta näiden tavoitteiden yhteys lainsäädännön edellyttämiin tulevaisuudennäkymiin asianomaisessa kohdassa esitettynä ei käynyt selkeästi ilmi.

Fivan suositus on, että näkymien esittämisessä tulisi käyttää mahdollisimman yksiselitteisiä, selkeitä ja johdonmukaisia ilmaisuja ja näkymät tulisi erottaa selkeästi muusta samassa yhteydessä annettavasta informaatiosta.

Tietoja myös tulevista investoinneista ja t&k-projekteista

Yhtiöt kertoivat toteutuneista investoinneista useimmiten euromäärän sekä tärkeimmät investointikohteet katsauskaudella. Muutamat yhtiöt arvioivat lisäksi koko tilikauden investointien määrää sekä sitä, mihin investointitoimintaa kohdennetaan jatkossa. Tulevien investointien osalta yhtiöt voisivat Fivan näkemyksen mukaan kertoa myös tarvittavan rahoituksen lähteistä, mikäli mahdollista.

T&k-toiminnasta ilmoitettiin niin ikään useimmiten euromäärä. Vajaa puolet yhtiöistä mainitsi, mitä uusia tuotteita tai palveluja katsauskaudella oli kehitetty ja mitä tutkimus- ja kehitysprojekteja niillä oli meneillään. Fivan toimintakertomusta koskevan soveltamisohjeen mukaan julkistettujen projektien osalta voidaan kertoa myös, mikä merkitys näillä on yhtiön liiketoiminnalle ja tulevaa kehitystä koskeville odotuksille. Tällaisia tietoja ei raporteista juurikaan löytynyt.

Suhde jatkuvaan tiedonantovelvollisuuteen

Osavuosikatsauksissa kerrottiin myös asioista, joista voi AML 2 luvun 7 §:n nojalla syntyä tiedottamisvelvollisuus jo ennen osavuosikatsauksen julkistamisajankohtaa seikan olennaisuuden ja/tai tiedottamisen johdonmukaisuuden takia. Asioita, joita tulisi arvioida myös jatkuvan tiedonantovelvollisuuden kannalta ja joita tuotiin esille vasta osavuosikatsauksissa, ovat esimerkiksi eräiden yhtiöiden kertomat merkittävät rahoitus- ja lainajärjestelyt, strategian ja taloudellisten tavoitteiden päivitykset sekä sopeuttamistoimenpiteet.

Tietojen esittämispaidassa vaihtelua

Osa yhtiöistä esitti toimintakertomustietoja (esimerkiksi osakekohtaiset tunnusluvut, tunnuslukujen laskentakaavat sekä osakkeiden omistuksen jakautumista koskevat tiedot) toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen ulkopuolella vuosikertomuksessa. Tämä ei täytä lainsäädännön vaatimusta, mutta Fivan havaintojen mukaan tiedot olivat kuitenkin näissä tapauksissa selkeästi löydettävissä julkistetusta informaatiosta. Osa yhtiöistä esitti viittauksen muualla annettuihin tietoihin, mikä on tärkeää selkeyden ja ymmärrettävyyden vuoksi. Jos tiedot oli esitetty tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ulkopuolella, esimerkiksi vuosikertomuksessa,

epäselväksi kuitenkin jäi, olivatko tiedot tilintarkastettuja.

Lähes kaikkien yhtiöiden osavuosikatsaukset ja tilinpäätöstiedotteet sisälsivät toimitusjohtajan katsauksen. Toimitusjohtajan katsauksissa kerrottiin yleensä lyhyesti markkinoista ja tuloskehityksestä. Eräillä yhtiöillä toimitusjohtajan katsauksessa selostus liiketoiminnan kehityksestä ja tuloksesta oli kuitenkin laajempi kuin osavuosikatsauksen selostusosassa annettu selostus. Fiva korostaa, että sääntelyn edellyttävät tiedot tulee esittää osavuosikatsauksen selostus- tai taulukko-osassa. Osavuosikatsaukseen voi lisäksi sisällyttää toimitusjohtajan katsauksen, jossa annetaan osavuosikatsaukseen täydentäviä tietoja.

Sama rakenne ja samat asiat toistuivat eri raporttien välillä

Yhtiöt toistivat samaa rakennetta taloudellisissa raporteissaan katsauskaudesta toiseen. Näin ollen myös tilinpäätöstiedote vastasi rakenteeltaan ja sisältövalinnoiltaan tilikaudella aikaisemmin julkistettuja osavuosikatsauksia. Muutamaa yhtiötä lukuun ottamatta tilinpäätöstiedotteen selostusosa vastasi sisällöltään pitkälti toimintakertomusta. Varsinaisessa toimintakertomuksessa käsiteltiin kuitenkin myös lainsäädännön erityisesti toimintakertomukseen sisällytettäviksi edellyttämiä seikkoja, kuten ympäristöä ja t&k-toimintaa, tai esitettiin tarkempia tietoja riskienhallinnasta sekä strategioista ja taloudellisista tavoitteista, joita ei ollut sisällytetty tilinpäätöstiedotteeseen. Selvityksessä havaittiin myös, että toimintakertomuksissa oli laajempia kuvauksia toimintaympäristöstä ja tilikauden liiketoiminnasta, mutta tällöinkin tuloskehityksestä ja taloudellisesta asemasta annetut kuvaukset olivat tilinpäätöstiedotteessa esitettyjä vastaavat.

Monet yhtiöt toistivat tiettyjä asioita tilikauden aikana taloudellisesta raportista toiseen myös silloin, kun näissä ei ollut tapahtunut muutoksia. Tällaisia asioita olivat esimerkiksi varsinaisen yhtiökokouksen päätökset, tiedot osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä ja yhtiön johdon kokoonpano. Lyhyissä raporteissa nämä asiat kokonaisuudessaan saivat Fivan näkemyksen mukaan liian suuren painoarvon, koska tuloskehityksen ja taloudellisen aseman selostus jäi yleensä suppeaksi.

Fiva toteaa, että taloudellisten raporttien sisältö ja muoto määräytyvät lainsäädännön sisältö- ja muotovaatimukset huomioon ottaen tapauskohtaisesti ja ovat yhtiöiden itsensä harkittavissa. Saman sisällön ja rakenteen toistaminen edistää luettavuutta ja selkeyttä, mutta ei saa johtaa siihen, että

olennaiset seikat saavat liian vähäisen painoarvon tai joku olennainen seikka jää kokonaan esittämättä.

Muita havaintoja esittämisen selkeydestä

Osavuositarkastuksissa selostus- ja taulukko-osat oli erotettu selkeästi toisistaan. Sen sijaan joitakin puutteita havaittiin taulukko-osien nimeämisessä ja esittämismuotoa koskevissa tiedoissa. Taulukko-osat oli otsikoitu esimerkiksi ”Konsernitilinpäätös”, mikä voi antaa sijoittajalle kuvan huomattavasti laajemmasta kokonaisuudesta. Fivan antaman soveltamisohjeen mukaan taulukko-osa voitaisiin yksilöidä käyttämällä siitä esimerkiksi nimitystä ”Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot”. Osasta osavuositarkastusten taulukko-osia ei aina käynyt ilmi, olivatko ne laadittu IAS 34 –standardin mukaisina vai AML:n mahdollistamassa suppeassa muodossa, vaikka sääntely tätä edellyttää. Edelleen Fivan soveltamisohjeen mukaan laatimisperiaate voidaan ilmoittaa esimerkiksi taulukko-osan alussa.

Asiakokonaisuuteen liittyvä lainsäädäntö on arvopaperimarkkinalain (495/1989, AML) 2 luvun 5, 5 a, 6 ja 6 a §:ssä, kirjanpitolain (1336/1997, KPL) 3 luvun 1 §:ssä ja osakeyhtiölain 8 luvussa (624/2006). Lisäksi säännöksiä on valtiovarainministeriön asetuksessa liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta (153/2007, VMA). Fiva on antanut säännöllistä tiedonantovelvollisuutta koskevan standardin 5.1, jonka luvut 7, 8, 9 ja 10 käsittelevät toimintakertomuksen, osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen laatimista sekä niissä esitettäviä tietoja. Seuraavassa on esitetty muutamia edellä mainituista säännöksistä ja Fivan suosituksista.

Osavuositarkastus ja tilinpäätöstiedote

AML 2 luku 5 a § 3 momentti: Osavuositarkastuksen selostusosassa on annettava yleiskuvaus liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä niiden kehityksestä katsauskaudella. Selostusosassa on selostettava katsauskauden merkittäviä tapahtumia ja liiketoimia sekä niiden vaikutuksia liikkeeseenlaskijan taloudelliseen asemaan ja tulokseen. (Vastaava säännös koskee AML 2 luvun 6 a §:n 2 momentin nojalla myös tilinpäätöstiedotetta).

VMA 2 § 1 momentti: Osavuositarkastuksen selostusosassa esitetään sanallisesti arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 a §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetut tiedot. Selostusosassa on esitettävä sellaiset merkittävät tapahtumat ja liiketoimet, jotka koskevat liikkeeseenlaskijan: 1) liiketoiminnan luonnetta ja rakennetta; 2) yritys- ja liiketoimintakauppoja, investointeja, kehitystoimenpiteitä sekä toimintojen lopettamisia; 3) keskeisiä uusia markkina-alueita ja tuotteita; 4) muutoksia liiketoiminnan näkymissä ja markkina-asemassa; 5) tuloskehitystä; 6) tase- ja rahoitusaseman muutoksia; 7) toimintaympäristön muutoksia.

Fivan standardi 5.1, luku 10.3, suositus (25): Selostusosassa tulisi esittää keskeiset tunnusluvut liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan sekä taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi.

Toimintakertomus

KPL 3 luku 1 § 5 momentti: Toimintakertomuksessa on arvioitava kirjanpitovelvollisen toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja samoin kuin sen taloudellista asemaa ja tulosta. Arvion tulee sisältää keskeisimmät tunnusluvut kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan sekä taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi.

KPL 3 luku 1 § 6 momentti: Toimintakertomuksessa tulee esittää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella.

Fivan standardi 5.1, luku 7.5, suositus (41): Toimintakertomuksessa tulisi selostaa olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttivat tilinpäätöspäivän taloudelliseen asemaan ja tilikauden tulokseen. Toimintakertomuksessa tulisi myös kuvata taloudellisen aseman ja tuloksen olennaisimpia muutoksia verrattuna aikaisempiin kausiin sekä olennaisimpia poikkeamia liikkeeseenlaskijan aikaisemmin julkistamiin tulevaisuudennäkymiin. Liikkeeseenlaskijan on suositeltavaa toimintakertomuksessa arvioida taloudellista asemaa ja tuloskehitystä myös suhteessa julkistamaansa strategiaan ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Fivan standardi 5.1, luku 7.5, suositus (45): Arviossa taloudellisesta asemasta ja tuloksesta on suositeltavaa selostaa tunnuslukujen muutosten syitä siinä määrin kuin selostus on tarpeen arvioitaessa liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan kehitystä sekä taloudellista asemaa ja tulosta.

Fivan standardi 5.1, luku 7.5, suositus (47): Taloudellista asemaa ja tulosta tulisi arvioida toimintakertomuksessa myös segmenttitasolla.

Fivan standardi 5.1, luku 7.6, suositus (52): Toimintakertomuksessa on suositeltavaa kuvata olennaisten tapahtumien vaikutusta liikkeeseenlaskijan päättäneen tilikauden taloudelliseen asemaan ja tulokseen. Kuvausten tulisi käsittää ne tapahtumat, jotka ovat merkittävimmiksi liikkeeseenlaskijan tilikauden liiketoiminnan kehityksen arvioimiseksi.

Muutoksia standardiin 5.1 (Säännöllinen tiedonantovelvollisuus)

Muutokset säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta annettuun standardiin 5.1 tulivat voimaan 1.1.2010. Muutokset liittyvät pääsääntöisesti arvopaperimarkkinalain (AML) ja valtiovarainministeriön säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta antaman asetuksen (VMA) muutoksiin. Standardiin on lisätty AML:n ja VMA:n säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joita tulee soveltaa 1.9.2008 tai sen jälkeen alkaneelta tilikaudelta. Niin ikään standardiin on lisätty AML:n muutos, joka koskee sijoituskiinteistöjen arvoista ja arvostuksista toimintakertomuksessa annettavia tietoja. Tätä säännöstä tulee soveltaa 1.1.2010 tai sen jälkeen alkaneelta tilikaudelta.

Standardin 5.1 antamisen jälkeen (18.3.2008) useita IFRS-standardia on muutettu, ja standardia 5.1 on nyt päivitetty näiden muutosten osalta. Standardiin on lisäksi lisätty kaksi selvennystä:

1. miltä kausilta osavuosikatsauksen selostusosassa suositellaan esitettäväksi tunnuslukuja ja
2. miten monenkeskinen kaupankäynti huomioidaan osakekohtaisissa tunnusluvuissa.

Näissä uusissa soveltamisohjeissa on kyse standardiin jo aikaisemmin sisällytettyjen periaatteiden selventämisestä, ja ne vastaavat markkinakäytäntöä.

Standardi on saatavilla Fivan internetsivuilla osoitteessa http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Saantely/Maarayskokoelma/Rahoitussektori/5_Tietojen_julkistaminen/Pages/5_1.aspx

Tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen nähtävillä pitäminen

Osakeyhtiölakia täydennettiin osakkeenomistajan oikeudet –direktiivin voimaansaattamisen yhteydessä säännöksellä, jonka mukaan pörssiyhtiön on pidettävänä osakkeenomistajien nähtävänä yhtiökokouskutsu sekä eräät kokousasiakirjat (mm. tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus) yhtiön internetsivuilla ajanjakson, joka **alkaa viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta** ja päättyy aikaisintaan kolme kuukautta kokouksen jälkeen (OYL 5 luku 18, 21–22 §). Lakimuutokset tulivat voimaan 3.8.2009. Tämä säännös on yhdenmukainen listayhtiöiden hallinnointikoodin kanssa, jonka mukaan 3.8.2009 jälkeen pidettävien yhtiökokousten kokousaineisto tulee olla yhtiön internetsivuilla osakkeenomistajien saatavilla 21 vuorokautta ennen kokousta (listayhtiöiden hallinnointikoodi, suositus 1). Arvopaperimarkkinalain mukaan pörssiyhtiöiden on tullut julkistaa tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus viimeistään viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä (AML 2 luku 6 § 1 mom.).

Fiva muistuttaa yhtiöitä siitä, että tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus tulee julkistaa arvopaperimarkkinalain mukaisesti ennen kuin se voidaan asettaa osakkeenomistajien saataville yhtiön internetsivuille. Julkistamisen menettelytapaa on kuvattu standardissa 5.2b.

Pörssiyhtiöiden tulee noudattaa tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen julkistamisessa sekä arvopaperimarkkinalain että osakeyhtiölain määräaikoja. Näin ollen tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus on julkistettava viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Tiedotteet tiedotevarastoon – erillinen jakelu Fivalle ei ole tarpeen

Jotkut listayhtiöt lähettävät pörssitiedotteensa sähköpostitse Fivalle tai Fivan henkilöstöön kuuluvalle, mikä on tarpeetonta. Fiva katsoo, että AML:n mukainen velvoite toimittaa pörssitiedotteet (ml. säännöllisen tiedonantovelvollisuuden nojalla laadittavat taloudelliset raportit) Fivalle täytyy, kun listayhtiö toimittaa tiedotteensa kansalliseen tiedotevarastoon. Fiva saa tiedotteet valvontaansa varten tästä tiedotevarastosta. Pyydämmekin yhtiöitä tarkastaman tiedotteidensa jakelulistat tältä osin.

Fiva muistuttaa yhtiöitä tässä yhteydessä lisäksi siitä, että selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä eli Corporate Governance -lausunto (AML 2:6.3) tulee toimittaa tiedotevarastoon, myös silloin, kun se esitetään toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena.

Salattu sähköposti otettavissa käyttöön Fivan sidosryhmien kanssa

TLS (Transport Layer Security) on tapa salata sähköpostiviestien dataosuudet organisaatioiden sähköpostipalvelinten välillä. Kyseinen salauskonsepti on otettavissa käyttöön Fivan ja niiden organisaatioiden kanssa, joilla on valmius käyttää TLS-salausta. Käyttöönotto edellyttää toimenpiteitä sekä Fivan että vastapuolen puolella. Salausta käytettäessä kaikki Fivan ja vastapuolen sähköpostit ovat automaattisesti salattuja ilman loppukäyttäjän erillisiä toimenpiteitä. Fivan yhteyshenkilö salauskonseptin toteuttamisessa uusien vastapuolien kanssa on tietohallintoassistentti Saija Nieminen, saija.nieminen@finanssivalvonta.fi.

